

Rapport

Klacht

Op 3 april 2007 heeft een ongeval plaatsgevonden tussen verzoekers dochter en een derde. Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Hollands Midden naar aanleiding van dat ongeval onvoldoende onderzoek hebben verricht.

Verzoeker klaagt er verder over dat de klachtencommissie hem heeft meegedeeld dat zijn klacht niet in behandeling wordt genomen omdat hij niet binnen de aangegeven termijn van veertien dagen zijn klacht voor heroverweging aan de korpsbeheerder heeft voorgelegd.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 3 april 2007 was de dochter van verzoeker, als fietser, betrokken bij een verkeersongeval met een scooter. De politie maakte naar aanleiding van het ongeval een registratieset op en verrichtte een aantal onderzoekshandelingen. Verzoeker was van mening dat het door de politie ingestelde onderzoek onvoldoende was.
2. Op 1 juli 2007 wendde verzoeker zich met zijn klacht tot de Nationale ombudsman. Op 18 juli 2007 werd de klacht voor klachtbehandeling doorgestuurd naar het regionale politiekorps Hollands Midden.
3. In het kader van de klachtafhandeling door de politie vond er op 2 oktober 2007 een gesprek plaats tussen verzoeker en een klachtbehandelaar van de politie. In dat gesprek werd onder meer meegedeeld dat er correct en juist door de politie was gehandeld. De klacht werd vervolgens middels de brief van 13 oktober 2007 door de districtschef afgedaan. In deze brief liet de districtschef onder andere weten dat indien verzoeker het niet eens was met de afhandeling van de klacht hij zich, voor klachtbehandeling door de klachtencommissie, binnen veertien dagen na dagtekening tot de korpsbeheerder diende te wenden.
4. Op 26 november 2007 wendde verzoeker zich opnieuw met zijn klacht over het naar aanleiding van het ongeval verrichte onderzoek tot de korpsbeheerder.
5. In antwoord op verzoekers brief van 26 november 2007 deelde de klachtencommissie verzoeker in haar brief van 17 december 2007 mee dat de klacht niet in behandeling kon worden genomen. Dit aangezien verzoeker niet binnen de, in de brief van 13 oktober 2007, gestelde termijn van veertien dagen had gereageerd.
6. Verzoeker kon zich hierin niet vinden en wendde zich bij brief van 3 januari 2008 tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van het onvoldoende verrichten van onderzoek

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Hollands Midden naar aanleiding van het ongeval waarbij zijn dochter betrokken was, onvoldoende onderzoek hebben verricht.

2. Verzoeker bracht het volgende naar voren. Op 3 april 2007 raakte zijn dochter als fietser betrokken bij een ongeval met een scooter. De ter plaatse gekomen politie stelde naar de mening van verzoeker niet de nodige onderzoekshandelingen in. Meer concreet stelde verzoeker dat de verkeerssituatie toen het ongeval plaatsvond en het rijgedrag van de scooter niet was onderzocht. Er werd geen onderzoek gedaan naar het punt waar de scooter de fietser raakte en er was niet onderzocht of de scooter was opgevoerd, aldus verzoeker.

3. De korpsbeheerder liet de Nationale ombudsman weten de klacht van verzoeker ongegrond te achten. De korpsbeheerder deelde mee dat gezien het feit dat er sprake was van lichte schade en van licht letsel er conform de Aanwijzing verkeersongevallen (zie Achtergrond, onder I.) geen proces-verbaal werd opgemaakt. De korpsbeheerder stelde dat in dergelijke gevallen een registratieset wordt opgemaakt en dat het daarbij van belang is dat de politie daarin de lezingen van betrokkenen feitelijk, kort en onbevooroordeeld vermeldt. Hij deelde ook mee dat er naast de verklaringen van betrokkenen ook een verklaring van de getuige in de registratieset was opgenomen, en dat op verzoek van verzoeker een tweede verklaring van de getuige was opgenomen, waarvan een proces-verbaal van bevindingen gerelateerd in een journaal was opgemaakt.

4. Uit onder andere het mutatierapport van 3 april 2007 opgemaakt door de politieambtenaren T. en H. blijkt onder meer het volgende. De politie kreeg een melding binnen dat er een scooter in het water lag en er verder niemand was te zien. De politie kwam vervolgens ter plaatse. Een omstander deelde de politie mee dat een jongen op een scooter een meisje op een fiets, te weten de dochter van verzoeker, wilde inhalen, maar dat de fietser toen linksaf sloeg. Daarop kwamen de twee in botsing. De fietser viel op de grond en de scooter reed, ten gevolge van een poging de fietser te ontwijken, tegen een boom waarna hij in de sloot viel.

5. In de registratieset van 3 april 2007 opgemaakt door politieambtenaren T. en H. is een korte verklaring van de bestuurder van de scooter, de dochter van verzoeker en een getuige opgenomen. De jongen verklaarde dat hij op de kruising twee fietsers wilde inhalen. Op dat moment sloeg de fietser linksaf zonder om te kijken en zonder richting aan te geven. Hierdoor vond er een aanrijding plaats, reed hij met zijn scooter tegen een boomstronk aan en viel vervolgens in het water. De fietser, verzoekers dochter, verklaarde dat zij toen zij linksaf wilde slaan haar linkerarm uitstak en vervolgens de bocht nam. Van de getuige is in de registratieset de verklaring opgenomen dat de dochter van verzoeker haar hand uitstak, maar niet had omgekeken.

6. De betrokken politieambtenaar T. deelde de Nationale ombudsman naar aanleiding van de klacht van verzoeker op 26 mei 2008 schriftelijk onder meer het volgende mee. Bij het ter plaatse komen van de politie waren de betrokkenen reeds naar huis. De ambtenaren van politie werden over het ongeval ingelicht door een omstander. Een remspoor werd niet aangetroffen, wel een rijspoor. Aangezien de verklaringen van de betrokkenen niet overeenkwamen verrichtte de politie een buurtonderzoek om de toedracht van de aanrijding te achterhalen. Een getuige werd telefonisch gehoord. Deze verklaarde dat haar vriendin, de dochter van verzoeker, haar arm had uitgestoken, maar niet had omgekeken. Op verzoek van verzoeker werd deze getuige een tweede keer gehoord. Toen verklaarde zij dat de dochter van verzoeker wel had omgekeken en tevens had voorgesorteerd. De betrokken ambtenaar stelde dat niets erop wees dat de scooter te hard had gereden.

7. In een proces-verbaal van bevindingen gerelateerd in een journaal van 4 april 2007 werd verslag gedaan van het doorgeven van de telefoonnummers van de getuige door verzoeker aan de politie, het benaderen van de getuige door de politie en werden de door de getuige afgelegde verklaringen omschreven.

Beoordeling

8. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit betekent dat de politie voldoende onderzoek dient uit te voeren alvorens zij bepaalde conclusies trekt. De Aanwijzing verkeersongevallen (hierna de Aanwijzing) geeft onder andere aan in welke gevallen de politie kan volstaan met het opmaken van een registratieset en wanneer zij een proces-verbaal dient op te maken. Als er volgens de Aanwijzing een proces-verbaal moet worden opgemaakt dan moet het door de politie te verrichten onderzoek uitgebreider zijn (zie Achtergrond, onder II.). Dat uitgebreider onderzoek wordt verricht naar de omstandigheden waaronder het ongeval heeft plaatsgevonden. Zo wordt er sporenonderzoek en onderzoek naar stille getuigen gedaan en wordt van alle betrokkenen en getuigen een verklaring opgenomen.

9. Bij dit ongeval was er sprake van lichte schade en licht letsel, waarvan de politie een registratieset en enkel een proces-verbaal van bevindingen gerelateerd in een journaal over de verklaringen van de getuige opmaakte. In beginsel wordt geen registratieset of proces-verbaal opgemaakt in geval van licht letsel en/of lichte schade.

Wanneer er echter bij een verkeersongeval uit het oogpunt van verkeersveiligheid sprake is van een overtreding van de verkeerswetgeving, waarbij de verdachte in de gegeven situatie een ontoelaatbare mate van voorzienbaar gevaar heeft doen ontstaan, dient ondanks lichte schade en licht letsel een proces-verbaal te worden opgemaakt (zie Achtergrond, onder I.). De Aanwijzing noemt een voorrangsfout als voorbeeld van een dergelijke overtreding. Ten aanzien van het onderhavige ongeval speelt de situatie van artikel 18 lid 1 van het reglement verkeersregels en verkeersvoorschriften (zie

Achtergrond, onder II.). Dat artikel stelt dat bestuurders die afslaan het verkeer dat zich links of rechts dicht achter hen bevindt voor moeten laten gaan.

De in de registratieset opgenomen verklaringen gaven voldoende aanwijzingen om aan te nemen dat er mogelijk een voorrangsfout had plaatsgevonden. Immers, volgens de daarin vermelde verklaringen zou de fietser niet achterom hebben gekeken. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat niet kon worden volstaan met het opmaken van een registratieset en enkel een proces-verbaal van bevindingen gerelateerd in een journaal omtrent de verklaringen van de getuige. De ambtenaren van politie hadden een volledig proces-verbaal ten aanzien van het ongeval op moeten maken en het daarbij behorende onderzoek moeten verrichten.

10. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat de politie, gezien de in de registratieset vermelde informatie, conform de Aanwijzing verkeersongevallen ten aanzien van het verkeersongeval een volledig proces-verbaal op had moeten maken en het bij een proces-verbaal horende onderzoek had moeten verrichten. Door dit na te laten heeft de politie in strijd gehandeld met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerking.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van het niet in behandeling nemen van de klacht door de klachtencommissie

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de klachtencommissie hem heeft meegedeeld dat zijn klacht niet in behandeling wordt genomen omdat hij niet binnen de aangegeven termijn van veertien dagen zijn klacht voor heroverweging aan de korpsbeheerder heeft voorgelegd.

2. Verzoeker had op 2 oktober 2007, in het kader van de klachtbehandeling, een gesprek met een klachtbehandelaar van de politie.

3. Ter afronding van de klachtbehandeling stuurde de districtschef verzoeker vervolgens op 23 oktober 2007 een brief met daarin onder andere een kort verslag van het gesprek van 2 oktober 2007 met de klachtbehandelaar. Hij deelde in de brief ook mee dat indien verzoeker zich niet in de klachtafhandeling kon vinden, hij zich binnen veertien dagen na dagtekening tot de korpsbeheerder kon wenden met het verzoek om behandeling van zijn klacht door de klachtencommissie.

3. Verzoeker wendde zich bij brief van 26 november 2007 tot de korpsbeheerder en deelde mee dat hij niet tevreden was over de klachtafhandeling.

4. In reactie op verzoekers brief van 26 november 2007 deelde de secretaris van de klachtencommissie verzoeker op 17 december 2007 mee dat zijn klacht niet in

behandeling werd genomen aangezien hij de in de brief van 23 oktober 2007 gestelde reactietermijn van veertien dagen had overschreden.

6. De Uitvoeringsregeling klachtenbehandeling van het regionale politiekorps Hollands Midden stelt in artikel 8 (zie Achtergrond, onder III.) dat als de klacht naar tevredenheid van klager is afgedaan de klachtbehandelaar dat dan schriftelijk vastlegt, en verzoeker hiervan een afschrift ontvangt. Verzoeker, aldus de uitvoeringsregeling, wordt daarbij tevens meegedeeld dat hij een bedenktijd heeft van twee weken. Binnen die termijn kan hij de korpsbeheerder laten weten of hij behandeling van zijn klacht door de klachtencommissie wenst.

Beoordeling

7. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit betekent in beginsel dat wanneer een burger vraagt om klachtbehandeling hij, overeenkomstig titel 9.1 Awb, hij recht heeft op behandeling van zijn klacht. Het bestuursorgaan dient de klacht dus in behandeling te nemen. Dit tenzij zich één van de in artikel 9:8 van de Awb (zie Achtergrond, onder IV.) genoemde omstandigheden voordoet. In het onderhavige geval deden zich geen van de omstandigheden voor zoals opgesomd in artikel 9:8 Awb.

8. In het rapport 2008/138 (zie Achtergrond, onder V.) heeft de Nationale ombudsman gesteld dat het bestuursorgaan klager, na de informele klachtbehandeling, mag vragen zijn beslissing - of de behandeling van zijn klacht nog moet worden voortgezet - spoedig kenbaar te maken. De Nationale ombudsman stelt in dat rapport echter ook dat het niet zo mag zijn dat verzoeker op dit punt een dwingende termijn wordt gesteld. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de politie in het onderhavige geval in strijd met het vereiste van fair play heeft gehandeld, door verzoeker een dwingende termijn van twee weken op te leggen en de klacht van verzoeker niet in behandeling te nemen, toen hij na ruim vier weken reageerde.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Hollands Midden is gegrond ten aanzien van:

- het niet verrichten van voldoende onderzoek, wegens het schenden van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving;

- het niet in behandeling nemen van de klacht door de klachtencommissie, wegens het schenden van het fair play beginsel.

Onderzoek

Op 7 januari 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer D. te Gouda, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Hollands Midden en een klacht over een gedraging van de klachtencommissie Hollands Midden. Naar deze gedragingen die worden aangemerkt als gedragingen van de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder en de voorzitter van de klachtencommissie verzocht op de klacht te reageren. De korpsbeheerder werd verzocht een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hadden. De korpsbeheerder heeft op de klacht gereageerd. De betrokken politieambtenaar werd de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Deze maakte van de geboden gelegenheid gebruik.

Tijdens het onderzoek kreeg verzoeker de gelegenheid op de verstrekte inlichtingen te reageren. Hij maakte van die gelegenheid gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de korpsbeheerder gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Verzoeker en de betrokken ambtenaar gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

Verzoekschrift 1 juli 2007.

Klachtdossier van de politie, met bijlagen, waaronder de mutatie van 3 april 2007, de registratieset van 3 april 2007 en het proces-verbaal van bevindingen van 4 oktober 2007.

Brief van verzoeker van 3 januari 2008.

Standpunt betrokken ambtenaar 26 mei 2008.

Standpunt korpsbeheerder 29 mei 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

I. Aanwijzing verkeersongevallen van 31 oktober 2001, in werking getreden op 1 januari 2002 (stcrt. 2001, 243) en geldig tot 31 maart 2008

"2. Geen registratieset of proces-verbaal

In beginsel (zie de uitzonderingen genoemd in par. 4) wordt geen registratieset of proces-verbaal opgemaakt in geval van licht letsel en/of lichte schade. In deze gevallen wordt een kenmerkenmelding gedaan aan AVV.

3. Registratieset

Wanneer een verkeersongeval meer dan licht letsel tot gevolg heeft, dan wel meer dan lichte schade, wordt alleen een registratieset opgemaakt (zie de uitzonderingen genoemd in par 4.). Op de registratieset wordt in dat geval aangegeven dat geen proces-verbaal wordt opgemaakt. In geval sprake is van meer dan lichte schade wordt het kentekenbewijs op basis van artikel 60 WVV94 en art. 39 Kentekenreglement ingevorderd aan de RDW Centrum voor voertuigtechniek en informatie toegezonden.

4. Proces-verbaal

In de hieronder genoemde gevallen (par. 4.1. t/m 4.4) wordt proces-verbaal opgemaakt. Dit wordt op de registratieset aangegeven.

4.1. Ernstige overtreding van de verkeerswetgeving

Wanneer bij een verkeersongeval uit het oogpunt van verkeersveiligheid sprake is van een (ernstige) overtreding van de verkeerswetgeving, waarbij de verdachte in de gegeven situatie een ontoelaatbare mate van voorzienbaar gevaar heeft doen ontstaan, wordt altijd proces-verbaal opgemaakt.

Toelichting

Het hier gestelde zal zich onder meer voordoen bij overtreding van die verkeersvoorschriften, waarvan de niet-naleving tot de belangrijkste oorzaken van verkeersongevallen behoort en die als zodanig veelal object zijn van gericht verkeerstoezicht zoals agressief rijgedrag (kleven e.d.), rijden door rood licht of het met te hoge snelheid rijden en voorrangsfouten)."

II. Rapport Nationale ombudsman 2006/0383

"Het opmaken van een proces-verbaal brengt met zich mee dat ter plaatse uitgebreider onderzoek wordt verricht naar de omstandigheden waaronder het ongeval heeft plaatsgevonden. Zo wordt er onderzoek gedaan naar de stille getuigen en wordt van alle betrokkenen en getuigen een verklaring opgenomen."

III. Artikel 18 Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens

Artikel 18

"1. Bestuurders die afslaan, moeten het verkeer dat hen op dezelfde weg tegemoet komt of dat op dezelfde weg zich naast dan wel links of rechts dicht achter hen bevindt, voor laten gaan.

2. Bestuurders die naar links afslaan, moeten tegemoetkomende bestuurders die op hetzelfde kruispunt naar rechts afslaan voor laten gaan.

3. Het eerste en het tweede lid gelden niet voor bestuurders van een tram."

IV. Artikel 8 lid 2 van de Uitvoeringsregeling klachtenbehandeling van het regionale politiekorps Hollands Midden

"Is de klacht door bemiddeling of anderszins naar tevredenheid van klager afgedaan, dan legt de klachtbehandelaar dit schriftelijk vast. Klager krijgt hiervan een afschrift. Hem wordt tevens meegedeeld dat hij een bedenktijd heeft van twee weken, waarbinnen hij aan de korpsbeheerder kan laten weten of hij alsnog behandeling van zijn klacht door de commissie wenst."

V. Artikel 9:8 Algemene wet bestuursrecht

"1. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien zij betrekking heeft op een gedraging:

- a. waarover reeds eerder een klacht is ingediend die met inachtneming van de artikelen 9:4 en volgende is behandeld;
- b. die langer dan een jaar voor indiening van de klacht heeft plaatsgevonden;
- c. waartegen door de klager bezwaar gemaakt had kunnen worden,
- d. waartegen door de klager beroep kan worden ingesteld, tenzij die gedraging bestaat uit het niet tijdig nemen van een besluit, of beroep kon worden ingesteld;
- e. die door het instellen van een procedure aan het oordeel van een andere rechterlijke instantie dan een administratieve rechter onderworpen is, dan wel onderworpen is geweest of,

f. zolang terzake daarvan een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is, dan wel indien de gedraging deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en terzake van dat feit een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is.

2. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien het belang van de klager dan wel het gewicht van de gedraging kennelijk onvoldoende is.

3. Van het niet in behandeling nemen van de klacht wordt de klager zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het klaagschrift schriftelijk in kennis gesteld. Artikel 9:12, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing."

VI. Nationale ombudsman

In rapport 2008/138 overwoog de Nationale ombudsman onder meer:

"Deze zaak geeft de Nationale ombudsman aanleiding nogmaals in te gaan op de plaats van de informele klachtbehandeling binnen de regeling van de klachtbehandeling van titel 9.1 Awb. Hij juicht de ruime toepassing van deze variant van klachtbehandeling door de verschillende politiekorpsen toe, maar is ook op gevallen gestuit waarin informele afdoening een onterechte drempel vormde voor beoordeling van de klacht door de korpsbeheerder.

De Nationale ombudsman wijst op het volgende. De burger heeft recht op klachtbehandeling door de korpsbeheerder, tenzij zijn klacht tussentijds naar zijn (dat wil zeggen klagers) tevredenheid kan worden afgedaan, bijvoorbeeld in een gesprek. Het is echter niet zo dat de uitkomst van een informele klachtbehandeling als aparte beslissing binnen de klachtbehandeling is aan te merken. Het is dan ook niet juist om aan een klager aan te geven dat hij tegen een dergelijke uitkomst bezwaar kan aantekenen of beroep kan instellen door formele behandeling van zijn klacht te vragen. Als een klager prijs stelt op behandeling van zijn klacht door de korpsbeheerder (eventueel voorafgegaan door een advies van de klachtencommissie), betekent dit dat de behandeling van zijn klacht wordt voortgezet. Er hoeven geen nieuwe grieven aan zijn verzoek ten grondslag te liggen. Hier voegt de Nationale ombudsman aan toe dat klager mag worden gevraagd zijn beslissing - of de behandeling van zijn klacht moet worden voortgezet - spoedig kenbaar te maken. Het mag echter niet zo zijn dat verzoeker op dit punt een dwingende termijn wordt gesteld."